

CD-1295

A portrait of Osmo Vänskä and Jaakko Kuusisto. Vänskä, on the left, has curly brown hair and a mustache, wearing a brown vest over a white shirt. Kuusisto, on the right, has dark hair pulled back, wearing a light blue high-collared shirt. They are both looking towards the camera. A white silhouette of a violinist playing a violin is overlaid on the left side of the image, partially obscuring Vänskä.

Sibelius

LAHTI SYMPHONY ORCHESTRA • OSMO VÄNSKÄ
JAAKKO KUUSISTO • FOLKE GRÄSBECK

SIBELIUS, Johan (Jean) Christian Julius (1865-1957)

[1]	Finlandia , Op. 26 (1899, rev. 1900) <i>(Breitkopf & Härtel)</i>	BIS-CD-1125	8'28
from Symphony No. 1 in E minor , Op. 39 (1899, rev. 1900) <i>(Breitkopf & Härtel)</i>			
[2]	II. <i>Andante (ma non troppo lento)</i>	BIS-CD-861	8'54
from Suite in E major for violin and piano, JS 188 (1888) <i>(Fazer)</i>			
[3]	II. <i>Allegro molto</i>	BIS-CD-1023	1'33
[4]	[Interludium] in C minor for piano (1887-88) <i>(M/s)</i>	BIS-CD-1023	0'29
[5]	[Maestoso] in C minor for violin and piano (1887-88) <i>(M/s)</i>	BIS-CD-1023	0'35
from Sonata in F major for violin and piano, JS 178 (1889) <i>(Fazer)</i>			
[6]	II. <i>Andante</i>	BIS-CD-1023	6'01
from Symphony No. 1 in E minor , Op. 39 (1899, rev. 1900) <i>(Breitkopf & Härtel)</i>			
[7]	I. <i>Andante, ma non troppo – Allegro energico</i>	BIS-CD-861	9'42
from Karelia Suite , Op. 11 (1893) <i>(Breitkopf & Härtel)</i>			
[8]	III. Alla Marcia. <i>Moderato</i>	BIS-CD-915	4'08

- [9] **The Swan of Tuonela**, Op. 22 No. 2 (1893, rev. 1897, 1900) BIS-CD-1015 9'27
from *Lemminkäinen Suite (Four Legends from the Kalevala)* (Breitkopf & Härtel)
-
- [10] **Valse triste**, Op. 44 No. 1 (1903, rev. 1904) (Breitkopf & Härtel) BIS-CD-915 4'42
from the incidental music to the play *Kuolema (Death)* by Arvid Järnefelt
-
- from **Symphony No. 2 in D major**, Op. 43 (1901-02) (Breitkopf & Härtel)
- [11] **I. Allegretto** BIS-CD-862 9'14
-
- [12] **Andante festivo**, JS 34b (1922/c. 1930) (Fazer) 5'18
for strings and timpani
-

Lahti Symphony Orchestra (Sinfonia Lahti)

conducted by **Osmo Vänskä**

Jaakko Kuusisto, violin

Folke Gräsbeck, piano

Sinfonia Lahti

Titles given within [square brackets] are 'working titles' for pieces to which Sibelius gave no 'official' name'.

Sibelius matured as a composer in a period characterized by the powerful emergence of Finnish nationalism. His family was Swedish-speaking, but he attended a Finnish-speaking secondary school and became acquainted with the mythology of the *Kalevala* and with Finnish-language literature. He studied at the Helsinki Music Institute and went on to study in Berlin and Vienna. Sibelius's works from the 1890s are very Finnish in tone, but during the first decade of the 20th century he began to turn towards a more international and classical idiom. In recognition of his importance as a national cultural figure, he was granted a small government pension, although this was more of symbolic importance than a significant contribution to his income.

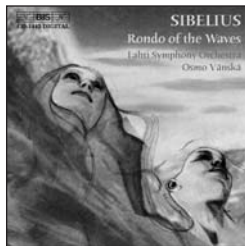
In 1904, Sibelius moved to the village of Järvenpää, to a villa named Ainola after his wife Aino. He continued to travel, however, visiting major centres of music in Europe such as Berlin, Paris and London, thus keeping in touch with recent developments in music. Sibelius's output culminated in the great masterworks of the early 1920s. After 1926 he published no more major works; the famous 'silence of Järvenpää' lasted for over 30 years.

The film *Sibelius* tells the unique story of Jean Sibelius. The story of his life, of his love and of the music that changed history. Serving as a framework to the film's story is the ageing Jean Sibelius, reflecting upon his life in the silence of his home, Ainola. The story starts with the early childhood of the composer, who lost his father when he was only two.

The film follows the young Sibelius and his exciting student years first in Helsinki, then in Berlin and Vienna. The young composer is almost constantly penniless, but is rich in ideas. He falls in love with Aino Järnefelt, the daughter of a Finnish general, and they secretly get engaged. Later they marry and start a family. During this time, Finland lives under the domination of Russia, and the growing nationalistic sentiments of the Finnish people are suppressed. Following the death of his youngest daughter Kirsti, Sibelius takes his family to Rapallo in Italy, and there he finds inspiration for his *Second Symphony*.

Shortly after the Russian revolution, Finland becomes independent. The aged Sibelius fights alone with the notes as he tries to compose his *Eighth Symphony*. The world is waiting for the new masterpiece, but work has become difficult. Sibelius withdraws from the world and finally throws his last symphony into fire. Aino, a strong and brave woman, stays beside her husband till the end. One day in the autumn of 1957 a flock of cranes comes to carry Jean Sibelius out of this world and slowly they disappear towards the horizon.

When the makers of the Finnish film *Sibelius* went searching for the recordings which make up the soundtrack, it was perfectly natural that they ended up contacting **BIS Records**. For, even though it is a Swedish company, BIS has since its beginnings in 1973 been dedicated to the music of the Finnish master, going to great lengths to make his works available to a worldwide audience. At present the BIS catalogue includes more than 60 CDs of the music of Sibelius, many of them collaborations with the **Lahti Symphony Orchestra** and **Osmo Vänskä** – a partnership which has received great acclaim in reviews all over the world. BIS is now approaching the end of one of the great recording projects in history – the complete edition of Sibelius works on CD. The edition will consist of some 70 CDs and is planned for completion in 2007, the fiftieth anniversary of the composer's death.

If you enjoyed the music on this disc, you will want to experience **'Rondo of the Waves'** (BIS-CD-1445) including *The Oceanides*, *Cassazione* and *Spring Song* performed by the Lahti Symphony Orchestra and Osmo Vänskä

'Everything on this beautifully recorded disc is delivered with affection and beautifully sprung rhythms by the Sibelius orchestra and conductor of the moment.' *International Record Review*

Sibelius kypsyi säveltäjänä aikana, jota leimasi väkevä suomalaiskansallinen herääminen. Hän kasvoi ruotsinkielisessä perheessä, mutta kävi silti suomenkielisen oppikoulun ja sai sen kautta kosketuksen *Kalevalan* mytologiaan ja suomenkieliseen kirjallisuuteen. Hän opiskeli Helsingin musiikkiopistossa ja jatkoi opintojaan Berliinissä ja Wienissä. Sibeliuksen 1890-luvun varhaistuotantoa värittää vahva suomalainen sävy, mutta 1900-luvun ensimmäisen vuosikymmenen aikana hän alkoi suuntautua kohti kansainvälisyyttä ja klassisempaa ilmaisua. Osoituksena hänen keskeisestä asemastaan suomalaisen kulttuurin suurhahmona myönnettiin hänelle valtioneläke.

Vuonna 1904 Sibelius muutti Järvenpäähän huvilaan, joka oli nimetty Ainolaksi hänen vaimonsa Ainon mukaan. Silti Sibelius matkusteli jatkuvasti Euroopan musiikki-keskuksissa, mm. Berliinissä, Pariisissa ja Lontoossa, ja pysyi siten hyvin kansainvälisten suuntausten mukana. Sibeliuksen tuotanto huipentui 1920-luvun suvereeneihin mestariteoksiin. Vuoden 1926 jälkeen Sibelius ei enää antanut julkisuuteen uusia suurteoksia, vaikka hän eli kuuluisassa ”Järvenpään hiljaisuudessa” vielä yli 30 vuotta.

Jean Sibelius

Elokuva kertoo Jean Sibeliuksen ainutlaatuisen tarinan. Elämäntarinan ja rakkaustarinan, pienen kansakunnan kuohuvina kohtalon vuosikymmeninä. Elokuvan kehyskertomuksena on vanheneva Jean Sibelius, joka käy elämäänsä läpi Ainolan hiljaisuudessa. Tarina alkaa säveltäjän lapsuusvuosista. Jean Sibelius menettää isänsä kaksi vuotiaana ja isättömyys on läsnä koko elämän ajan.

Sibelius pääsee opiskelemaan Helsingin musiikkiopistoon ja osoittaa pian poikkeukselliset lahjansa. Hän tulee Armas Järnefeltin kautta tekemisiin kuvernööri Järnefeltin perheen kanssa ja rakastuu tämän tyttäreeseen, Ainoon. Myös kirjailija Juhani Aho on kiinnostunut Ainosta. Aino kuitenkin joutuu Jeanin pauloihin ja menee tämän kanssa kaikilta salaa kihloihin. Senaatin myöntämän apurahan turvin Jeanin opiskelu jatkuu Berliinissä ja sen jälkeen 1800-luvun lopun huumaavassa Wienissä. Rahat ovat aina lopussa, ja vekselien järjestely sekä viihteellä istuminen tahtoo viedä miehen ajan. Nuori rakkaus hehkuu Aino ja Jeanin kiihkeässä kirjeenvaihdossa.

Sävellystyö alkaa tuottaa yhä runsaampaa satoa. Aino avioituu Jeanin kanssa, ja vuoden kuluttua siitä ensimmäinen tytär syntyy. Kansakunta elää kiihkeää aikaa venäläistämisen uhan alla. Sävellys *Finlandia* joutuu boikottiin sen voimakkaan suomalaismielisyyden takia, ja Sibelius joutuu esittämään sitä eri nimillä, konserteissa.

Hotelli Kämpissä alkaa kokoontua ryhmä taiteilijoita: Sibelius, Gallen-Kallela, Robert Kajanus ja Eino Leino, jotka viettävät pitkiä toveja ravintolassa taiteen, elämän ja kuoleman probleemeja pohtien.

Sibeliuksen äiti kuolee, ja kolmea vuotta myöhemmin kuolee Jeanin ja Aino nuorin tytär Kirsti. Menetykset ovat Sibeliukselle musertavia. Työ kuitenkin sujuu, ja hänen sävellyksensä alkavat saada suurta huomiota myös ulkomailla, mutta silti ainaiset raha-huolet painavat.

Venäjällä tapahtuu vallankumous, ja Suomi itsenäistyy. Punakaarti kaappaa vallan Helsingissä, ja Sibelius joutuu tappolistalle sävellettyään isänmaallisen *Jääkärimarssin*.

On alkanut luopumisten sarja, joka on vääjäämätöntä pitkän elämän taivaltavalle ihmiselle. Sävellystyötä haittaavaa käsien vapinaa hän rauhoittaa alkoholilla. Työ ei edisty toivotulla tavalla. Sibelius vetäytyy Ainolan hiljaisuuteen ja polttaa lopulta koko

maailman odottaman *kahdeksannen sinfonian* nuotit.

Mitä vaatikaan nuorelta mieheltä tuo kiihkeä ajanjakso, joka nosti hänet keulakuvakseen ja koko kansallisen heräämisen symboliksi. Mitä vaatikaan nuorelta naiselta rakkaus, jonka myötä hän valjasti oman lahjakkuutensa ja inhimillisyytensä yhteisen päämäärän hyväksi.

Kun Jean Sibeliuksen elämästä kertovan suomalaisen elokuvan tuottajat lähtivät hakemaan levy-yhtiötä, joka tekisi elokuvan musiikin sisältävän äänitteen, oli täysin luonnollista, että he päätyivät ottamaan yhteyden **BIS**-yhtiöön. Vaikka BIS onkin ruotsalainen yritys, se on jo vuodesta 1973 omistautunut suomalaisen mestarin musiikille, ollen valmis tekemään valtavan työn, jotta hänen teoksensa saavuttaisivat yleisön ympäri maailman. Tällä hetkellä BIS:n luettelossa on Sibeliuksen musiikkia yli 60 CD-levyn verran ja monet niistä on tehty yhteistyössä **Lahden kaupunginorkesterin** ja **Osmo Vänskän** kanssa – tämä yhteistyö on saavuttanut lukuisia tunnustuksia arvosteluissa kaikkialla maailmassa. BIS on nyt saavuttamassa yhden historian suurimman levytysprojektin lopun – kaikkien Sibeliuksen teosten levyttämisen CD-levyille. Kokonaisuudessaan levyjä tulee olemaan noin 70 ja projektin on määrä olla valmis 50 vuotta säveltäjän kuoleman jälkeen, vuonna 2007.

If you enjoyed the music on this disc, we can recommend **'Tone Poems'** (BIS-CD-1225) including *En saga*, *Pohjola's Daughter* and *The Bard* performed by the Lahti Symphony Orchestra and Osmo Vänskä

'Performances of great vitality and freshness. An outstanding release.' *Gramophone*

La maturité de Sibelius comme compositeur se développa dans une période caractérisée par la brusque émergence du nationalisme finlandais. Sa famille était de langue suédoise mais il fréquenta une école secondaire finlandaise et se familiarisa avec la mythologie du *Kalevala* et la littérature finlandaise. Il fit ses études à l'Institut de Musique d'Helsinki et il les poursuivit à Berlin et à Vienne. Les œuvres de Sibelius à partir des années 1890 présentent une sonorité très finlandaise mais, dans la première décennie du 20e siècle, le compositeur commença à se tourner vers un idiome plus international et classique. On lui accorda une petite pension gouvernementale en reconnaissance de son importance comme figure culturelle nationale mais cette contribution à son revenu était plus symbolique que significative.

En 1904, Sibelius déménagea dans le village de Järvenpää et s'installa dans une villa nommée Ainola du prénom de sa femme Aino. Il continua cependant à voyager, se rendant dans les grands centres musicaux de l'Europe, Berlin, Paris et Londres, gardant ainsi contact avec les derniers développements. La production de Sibelius atteignit son sommet avec les grands chefs-d'œuvre des années 1920. Après 1926, il ne publia aucune œuvre importante ; le fameux « silence de Järvenpää » dura plus de 30 ans.

Le film ***Sibelius*** raconte l'histoire unique de Jean Sibelius. C'est l'histoire d'une vie, une histoire d'amour et une histoire de musique qui changea le cours de l'histoire. Le film s'ouvre sur un Sibelius âgé qui se rappelle sa vie dans le silence de sa maison Ainola. L'histoire commence avec la petite enfance du compositeur qui perd son père à l'âge de deux ans seulement.

Le film suit le jeune Sibelius dans l'excitation de ses années d'études à Helsinki, Berlin et Vienne. Presque constamment sans le sou, le jeune étudiant est d'autant plus riche en idées. Il s'éprend d'Aino Järnefelt, la fille d'un général finlandais et ils se fiancent en secret. Plusieurs enfants naissent ensuite de leur mariage. Entretemps, la Finlande subit la domination de la Russie et l'esprit nationaliste du peuple finlandais est réprimé. Suite au décès de sa fille cadette, Sibelius se rend avec sa famille à Rapallo en Italie où il trouve l'inspiration pour sa *Seconde Symphonie*.

Peu après la révolution russe, la Finlande gagne son indépendance. A un âge avancé, Sibelius lutte seul avec les notes, tentant de composer sa *Huitième Symphonie*. Le monde attend un nouveau chef-d'œuvre mais le travail est devenu ardu. Sibelius se retire du monde et finit par jeter sa dernière symphonie au feu. Une femme forte et brave, Aino reste au côté de son mari jusqu'à la fin. Un jour d'automne, un vol de grues emporte Jean Sibelius hors de ce monde et disparaît à l'horizon.

Il était parfaitement naturel que la recherche d'enregistrements pour la musique du film finlandais **Sibelius** en conduisît les réalisateurs à l'adresse de **BIS Records**. Même si la compagnie est suédoise, BIS s'est dédiée à la musique du maître finlandais depuis ses débuts en 1973, s'efforçant de rendre ses œuvres accessibles à un public mondial. Aujourd'hui, le catalogue de BIS renferme plus de 60 disques compacts de la musique de Sibelius, plusieurs étant des collaborations avec l'**Orchestre Symphonique de Lahti** et **Osmo Vänskä** – une association qui suscita les éloges des critiques partout au monde. BIS arrive maintenant à la fin d'un des grands projets d'enregistrement de l'histoire – l'édition complète des œuvres de Sibelius sur disques compacts. L'édition consistera en quelque 70 disques et devrait être achevée en 2007, l'année du cinquantième anniversaire de la mort du compositeur.

If you enjoyed the music on this disc, you might be interested in '**The Complete Symphonies**' (BIS-CD-1286/1288), a set of 4 CDs for the price of 3. The set contains all seven symphonies as well as the symphonic poem *Tapiola*, in the pioneering interpretations by the Lahti Symphony Orchestra and Osmo Vänskä

'I can't stop playing it... Magical!' *Gramophone*

Als Komponist wuchs Sibelius in einer Zeit heran, welche vom kraftvollen Entstehen des finnischen Nationalismus' geprägt war. Seine Familie war schwedischsprachig, er besuchte jedoch eine finnischsprachige Realschule, wo er die Mythologie der *Kalevala* und andere finnische Literatur kennen lernte. Er studierte am Musikinstitut in Helsinki und reiste später nach Berlin und Wien, um seine Studien dort fortzusetzen. Sibelius' Werke aus den 1890er Jahren sind äußerst finnisch im Klang, aber in der ersten Dekade des 20. Jahrhunderts begann er, sich einer mehr internationalen und klassischen Tonsprache zuzuwenden. Als Anerkennung seiner Bedeutung als nationale Kulturpersonlichkeit wurde ihm eine kleine staatliche Pension zugesichert, wobei diese mehr von symbolischer Wichtigkeit war als eine wirkliche Bereicherung seines Einkommens.

Im Jahre 1904 zog Sibelius in das Dorf Järvenpää in eine Villa mit dem Namen Ainola, benannt nach seiner Frau Aino. Dennoch setzte er seine Reisen in die bedeutenden musikalischen Zentren Europas, wie Berlin, Paris und London, fort, um den Kontakt zu den aktuellen Entwicklungen nicht abbrechen zu lassen. Sibelius' Schaffen erreichte mit den großen Meisterwerken der 1920er Jahre seinen Höhepunkt. Nach 1926 veröffentlichte er keine größeren Werke mehr. Die berühmte „Stille von Järvenpää“ dauerte während der folgenden 30 Jahre an.

Der Film *Sibelius* erzählt die einzigartige Geschichte von Jean Sibelius. Es ist eine Lebensgeschichte, eine Liebesgeschichte und eine Geschichte über seine Musik, welche die Geschichte veränderte. Zu Anfang des Films lässt der gealterte Sibelius in der Stille seines Hauses „Ainola“ sein Leben Revue passieren. Die Geschichte beginnt mit der frühen Kindheit des Komponisten, der im Alter von zwei Jahren seinen Vater verlor.

Der Film folgt dem jungen Sibelius und seinen ereignisreichen Studienjahren in Helsinki, Berlin und Wien, wie er sich fast völlig mittellos, aber umso reicher an Einfällen durchschlägt. Er verliebt sich in Aino Järnefelt, der Tochter eines finnischen Generals, und verlobt sich heimlich mit ihr. Später heiraten die beiden und bekommen mehrere

Kinder. Während dieser Zeit lebt Finnland unter russischer Herrschaft, und der nationalistische Geist des finnischen Volkes ist unterdrückt. Nach dem Tod seiner jüngsten Tochter zieht Sibelius mit seiner Familie nach Rapallo, Italien, wo er Inspiration für seine *Zweite Symphonie* findet.

Kurz nach der russischen Revolution wird Finnland unabhängig. Der gealterte Sibelius kämpft einsam mit den Noten beim Versuch, seine *8. Symphonie* zu komponieren. Die Welt wartet auf ein neues Meisterwerk, aber die Arbeit wird immer schwieriger. Sibelius zieht sich von der Welt zurück und wirft schließlich seine letzte Symphonie ins Feuer. Aino, eine starke und mutige Frau, steht ihrem Mann bis zu seinem Ende bei. Eines Tages im Herbst kommt eine Schar Kraniche, um Jean Sibelius aus dieser Welt abzuholen, und verschwindet langsam am Horizont.

Als die Produzenten des finnischen Films *Sibelius* sich auf die Suche nach Einspielungen für den Soundtrack machten, erschien es nahezu natürlich, **BIS Records** zu kontaktieren. Obwohl eine schwedische Firma, hat sich BIS seit seiner Entstehung im Jahre 1973 der Musik finnischer Meister gewidmet und dafür eingesetzt, dass diese Werke einem weltweiten Publikum zugänglich gemacht wurden. Derzeit umfasst der BIS-Katalog mehr als 60 CDs mit Musik von Jean Sibelius, wovon eine Vielzahl unter der Zusammenarbeit mit dem **Lahti Symphonieorchester** und **Osmo Vänskä** entstand, eine Partnerschaft, welche großen Zuspruch in Rezensionen in der ganzen Welt genießt. BIS steht kurz vor der Vollendung eines der großen Aufnahmeprojekte der Geschichte – die komplette Edition von Sibeliuswerken auf CD. Die Edition wird etwa 70 CDs umfassen und ist für 2007 geplant, zum 50. Todestag des Komponisten.

Osmo Vänskä

Photo: © Eastpress Oy / Seppo J.J. Sirkka

With

Jean Sibelius MARTTI SUOSALO
Old Jean Sibelius HEIKKI NOUSIAINEN
Aino Sibelius MIINA TURUNEN
Old Aino Sibelius SEELA SELLA
Robert Kajanus VESA VIERIKKO
Martin Wegelius RAIMO GRÖNBERG
Akseli Gallen-Kallela JARMO MÄKINEN
Armas Järnefelt TAPANI KALLIOMÄKI
and many others

Screenplay by TIMO KOIVUSALO
Director and producer TIMO KOIVUSALO
Cinematography PERTTI MUTANEN
Sound and sound editor JYRKI LUUKKO
Costume designer MARJAANA MUTANEN
Set design JANNE PUTKONEN

www.sibeliuselokuva.net

In 1998 the world's oldest music publishing house, Breitkopf & Härtel, started the publication of the Complete Edition of the works of Sibelius (JSW), a project which has already proved to be invaluable.

Texts and photographs related to the film Sibelius are reprinted here with the gracious permission of ARTISTA FILMI OY.

Recorded at the Church of the Cross, Lahti, Finland, June 1999 (*Finlandia*); October 1996 (*Symphonies*); September 1997 (*Karelia*); January 1999 (*The Swan of Tuonela*); August 1997 (*Valse triste*) / Sibelius Hall, Lahti, Finland, January 2003 (*Andante festivo*) / Danderyd Grammar School, Sweden, March/July 1999 (violin/piano works)

Producers: Robert Suff (orchestral works); Uli Schneider (violin/piano works)

Balance engineers: Ingo Petry (orchestral works); Uli Schneider (violin/piano works)

© 1996, 1997, 1999 & 2003, © 2003, BIS Records AB, Åkersberga.

Under perioden 2002-2005 erhåller BIS Records AB stöd till sin verksamhet från Statens kulturråd.

BIS CDs can be ordered from our distributors worldwide.

If we have no representation in your country, please contact:

BIS Records AB, Stationsvägen 20, S-184 50 Åkersberga, Sweden

Tel.: 08 (Int.+46 8) 54 41 02 30 • Fax: 08 (Int.+46 8) 54 41 02 40

e-mail: info@bis.se • Website: www.bis.se

